

Posudek bakalářské práce

posudek vedoucí práce opponentský posudek				
Studijní program	Specializace v pedagogice			
Studijní obor	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání			
Název práce	Polysemie im Deutschen und Tschechischen. Eine Untersuchung zur vergleichenden Semasiologie			
Autor/ka práce	Anežka Dolanská			
Vedoucí práce	doc. PhDr. Dalibor Zeman, Ph.D.			
Oponent/ka práce	PhDr. Ing. Jindra Broukalová, Ph.D.			
Hodnocení práce				
Obsah práce	odpovídá názvu práce	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá názvu práce
Struktura práce	odpovídá zcela tématu	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Formální úprava	odpovídá požadavkům	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Citace v práci	odpovídají normě	odpovídají s připomínkou	odpovídají s výhradou	neodpovídají
Přílohy práce	vhodně doplňují téma	netýkají se tématu	jsou nevhodné k tématu	nejsou v práci uvedeny
Seznam literatury	odpovídá tématu	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá
Počet stran práce	odpovídá požadavkům	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Celkové zpracování tématu	odpovídá požadavkům	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá
Celkové hodnocení			vyhověl/a	nevyhověl/a
Doporučení k obhajobě			doporučuji	nedoporučuji

Posudek bakalářské práce Anežky Dolanské

Polysemie im Deutschen und Tschechischen. Eine Untersuchung zur vergleichenden Semasiologie

V bakalářské práci se Anežka Dolanská zabývá porovnáváním významů vybraných německých polysémních slov a jejich českých protějšků spadajících do slovních polí odívání, zvířata, lidské tělo, dopravní prostředky a schránky na věci. V prvních dvou kapitolách autorka představuje lexikologii jako lingvistickou disciplínu a seznamuje čtenáře se znakovým charakterem slova. Slovo jako součást slovní zásoby je předmětem třetí kapitoly, jež je věnována vztahům hyponymie, hyperonymie, synonymie a antonymie. Ve čtvrté kapitole se autorka podrobně zabývá sémantickými vztahy polysémie, homonymie a kosémie, které můžeme zařadit pod pojem významová víceznačnost. Teorii slovního pole je věnována pátá kapitola, analýzu významů polysémních slov provádí autorka v šesté kapitole, kde také formuluje výzkumnou hypotézu, představuje metodu svého zkoumání a vyhodnocuje dosažené výsledky.

V předložené bakalářské práci, jejíž téma spadá do oboru srovnávací semasiologie, prokázala Anežka Dolanská, že je schopná pracovat se sekundární literaturou z oboru lingvistiky a samostatným způsobem analyzovat a porovnávat sémantickou ekvivalenci polysémních německých slov a jejich českých protějšků. Záslužné je, že autorka přibližuje různé chápání vzájemných vztahů mezi jednotlivými semémy polysémních slov, s nimiž se setkáváme v odborné literatuře, představuje polysémii jako dynamický vztah mezi semémy jednoho lexému, který může vést až k rozpadu jejich sounáležitosti a tím k homonymii, důležité je, že autorka definuje i pojem „kosémie“, který nemá v širší pedagogické veřejnosti delší tradici užívání. Osvětlovány jsou také reversní procesy polysemizace a depolysemizace spočívající ve vzniku či zániku některých semémů polysémních slov. Samotné podstaty vzniku polysémie se autorka dotýká, když zmiňuje význam rétorických figur metonymie a především metafory.

Analytická část bakalářské práce, která má jasnou a logicky vybudovanou strukturu, je zpracovaná velice pečlivě. postup a výsledky svého zkoumání Anežka Dolanská představuje formou tabulek a diagramu a komentuje je také slovně. Autorčina němčina je výborná, množství nepozorností způsobených gramatických chyb týkajících se především nesprávných tvarů koncovek, které se v ní vyskytuje, je velice malé. Opomenutím zapříčiněným patrně také nepozorností je i užití zájmena „sein“ ve větě vztahující se k publikaci Lexikologie, jejíž autorkou je žena. „Im Gegensatz dazu stellt Wanzeck (2010, S. 60) in seiner Publikation fest, dass ein polysemes Wort ursprünglich eine primäre Bedeutung hatte, aus der sich seine anderen Bedeutungen entwickelt haben.“ (s. 28) Za poněkud závažnější chybu lze ovšem považovat nesprávnou rekcí slovesa verstehen ve větě „. . . wie wir der Realität um uns verstehen . . .“ (s. 30). Závěrem bych autorce

rada položila následující otázky. Jaký je rozdíl mezi hyponymně-hyperonymním a meronymně-holonymním vztahem? Jaký názor máte na to, zda je vhodné rozlišovat polysémii a homonymii? Vyskytuje se v němčině více homofónů nebo homografů a jaký je tento poměr v češtině? Jsou počátky teorie jazykového pole spojeny se synchronním nebo s diachronním jazykovým bádáním? Jakým způsobem použijete znalosti a dovednosti nabyté při psaní Vaší bakalářské práce ve Vaší pedagogické praxi?

Hodnocení: **Bakalářskou práci Anežky Dolanské doporučuji k obhajobě.**

V Praze dne 26. srpna 2024.